

германците искат да изнесат пред света⁴⁵. Официалната мотивировка за наложителното присъствие на българската духовна делегация във Виница е преди всичко желанието да се помогне на украинските християни и църквата им. Събирачите обаче щедри помощи, за които така много настояват организаторите, не потеглят за Виница по изрична тяхна забрана. Делегацията на Св. синод заминава спешно на 13.VII.1943 г. по познатия от Катин сценарий през Берлин до Виница в пълна изолация от външния свят.

Показанията на свидетелите по делото доказват единодушно, че отношението на домакините към българската скромна делегация от архимандрити е подчертано сдържано. Към представителите на румънската и сръбската делегация начело с митрополит Висарион и проф. Степанович се отдават специални почести. Вниманието на медиите е насочено към техните изявления, засягащи комунистическите репресии и новия германски ред в източните провинции. Българските църковни служители не са поканени и допуснати да участват в опелото, въпреки че изразяват желание и готовност за това. По време на службата те обаче забелязват твърде много несъответствия с каноническите изисквания на източното православие, а и самият избор на двамата епископи и социалният им статус (женени) са в разрез с изискванията и нормите на църковния устав. Неприятно впечатление на българските духовници прави и натрапчивата помпозност и показност на самата панихида в малкия градец. Със заповед на немското командване там са събрани от областта 60 свещеници, а в ръцете на всеки присъстващ мирянин е имало неизменно еднакви кръстове и библии, което има привкуса на обмислена нагласа и фалш. На всички вълнуващи ги въпроси българските духовници там не получават отговор и поради факта, че немските домакини много любезно, но настойчиво елиминират възможностите за пряк контакт както с духовния клир, така и с населението в „името на безопасността“ – по време на службата, посещението в местната църква „Св. Николай“ и др. Присъствието на местните жители край разкритите могили, му-